

Budapesta, Bucureşti, 30 septembrie 2013

Re: Declarațiile jignitoare ale domnului Secretar de Stat pentru Minorități, Király András György, la adresa copiilor romi

Domnule Ministru,

European Roma Rights Centre (ERRC), Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii - Romani CRISS, Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună” și Policy Center for Roma and Minorities își exprimă profunda indignare față de recentele declarații ale domnului Király András György, Secretar de Stat pentru Minorități în Ministerul Educației, privind educația copiilor romi și eforturile de a asigura calitatea educației minorităților etnice și naționale în România.

Organizațiile semnatare au o bogată experiență în combaterea discriminării împotriva romilor și a garantării dreptului la educație a copiilor romi, în România și în Europa, și depun eforturi în scopul reformării sistemului educațional în scopul incluziunii tuturor copiilor, indiferent de etnie, statut social, dizabilitate sau orice alt criteriu.

În data de 20 septembrie 2013 domnul Secretar de Stat a declarat pentru ziarul Ring că nu și-ar trimit copilul la o școală unde ponderea romilor este semnificativă, afirmând următoarele *“Trebuie să înțelegem și faptul că părinții doresc unități școlare unde este ordine, unde este disciplină și unde se mai și învață. Este o problema generală, iar referitor la acele unități unde ponderea romilor este semnificativă, dacă este delăsare, dacă este debandadă, bineînțeles ca nici eu nu mi-aș lasa copilul acolo”*.

Depart de a recunoaște rolul prejudecăților majorității în problema segregării școlare a romilor, domnul secretar de stat pare a-și asuma aceste atitudini, rationalizând segregarea și blamând exclusiv comunitatea romă și copiii romi. Aceste declarații larg mediatizate constituie discriminare directă și sunt de natură a contribui la perpetuarea unor stereotipuri negative, conform căror, romii în general, ar fi caracterizați de dezordine și lene, iar copiii romi nu ar vrea să învețe. Acest tip de aserționi cu caracter general constituie o regretabilă contribuție a unui înalt demnitar al statului român, responsabil de problematica educațională în domeniul minorităților, în virtutea funcției ocupate, la consolidarea atitudinilor prejudiciante față de romi.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat recent că, în contextul discriminării istorice a romilor și în mod particular a copiilor romi, statului îi revin obligații deosebit de stringente¹. Romania s-a angajat să adopte atât măsuri de protecție cât și de garantare a drepturilor copilului, inclusiv de etnie romă, prin semnarea și ratificarea unei serii de tratate privind drepturile omului precum și prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unei strategii naționale de incluziune socială a romilor care are la bază principiile nediscriminării și respectării demnității umane.²

Declarațiile domnului secretar de stat sunt de natură a aduce atingere demnității minorității rome din Romania în general și a copiilor romi în particular. Mai mult, aceste declarații daunează cooperării dintre instituția dumneavoastră și societatea civilă romă, care a dus la adoptarea Ordinului nr. 1540/2007 privind prevenirea, interzicerea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi. Afirmațiile secretarului de stat contravin flagrant prevederilor acestui ordin și angajamentului asumat de Ministerul Educației în eradicarea segregării școlare. Ar fi regretabil să i se permită acestuia să submineze, prin declarațiile sale, eforturile instituției dumneavoastră în promovarea educației incluzive, eliminarea segregării și implementarea măsurilor affirmative în învățământul superior³.

¹ Horvath și Kiss c. Ungariei, cerere nr. 11146/11, Curtea Europeană a Drepturilor Omului din 29 Ianuarie 2013, paragraful 104, disponibil la: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-116124>

² Strategia Guvernului Romaniei de Incluziune a Cetățenilor Români Apartinând Minorității Romilor Pentru Perioada 2012-2020 (Strategia de incluziune 2012-2020), pag. 15, disponibil la: <http://www.gov.ro/upload/articles/1179771-2784-anexa-hq-sgg-13-decembrie-strategie-romi.pdf>

³ Ibid

Considerăm că opiniile exprimate de secretarul de stat sunt incompatibile cu rangul său de înalt demnitar al Statului roman. Vă reamintim că dreptul european impune adoptarea de măsuri eficace, proporționale și disuasive împotriva discriminării directe⁴. Mai mult, o sanctiune pur simbolică nu poate fi considerată compatibilă cu implementarea corectă și efectivă a legislației anti-discriminare a Uniunii Europene⁵. Lipsa unei reacții ferme față de aceste declarații ar expune ministerul la consecințe legale în temeiul legislației anti-discriminare naționale și europene.

Subliniind încă o dată îngrijorarea față de caracterul prejudicant al respectivelor declarații, organizațiile semnatare consideră necesară delimitarea Ministerului Educației față de poziția exprimată de domnul secretar de stat, precum și precizarea clară a angajamentelor și intenției Ministerului de a depune în continuare eforturi în cooperarea cu societatea civilă și comunitățile de romi în vederea asigurării incluziunii sociale și a unui învățământ de calitate și nediscriminatoriu pentru copiii romi.

Cu deosebită considerație,

Dezideriu Gergely
Director executiv
European Roma Rights Centre

Marian Mandache
Director executiv
Romani Criss

Gelu Duminică
Director executiv
Agenția de Dezvoltare Comunitară „Impreună”

Florin Botonogu
Președinte interimar
Policy Center for Roma and Minorities

Domnului Remus Pricopie
Ministru, Ministerul Educației Naționale

CC:

Viviane Reding, Comisar pentru Justiție, Drepturi Fundamentale și Cetățenie, Comisia Europeană
Androulla Vassiliou, Comisar pentru Educație, Cultură, Multilingvism și Tineret, Comisia Europeană
Nils Muižnieks, Comisarul pentru Drepturile Omului, Consiliul Europei
Csaba Asztalos, Președinte al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

⁴ Directiva 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane fără deosebire de rasă sau origine etnică, articolul 15

⁵ Asociația Accept c. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, aplicație numărul C 81/12, decizia Curții Europene de Justiție din 25 Aprilie 2013, paragraful 64, disponibil la:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=136785&mode=req&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doLang=RO&cid=931754>